

การเบิกจ่ายเกี่ยวกับ การศึกษา

1

ข้อบกพร่อง ทูลการศึกษา

1. จ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาให้แก่ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. สนับสนุนทุนการศึกษาเด็กที่มีฐานะยากจนและขาดแคลนทุนทรัพย์
3. ทุนการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก
4. ทุนการศึกษา ระดับ ปริญญาตรี ปริญญาโท
5. ทุนการศึกษาแก่พนักงานตามภารกิจ

2

การเบิกจ่าย ทุนการศึกษา

1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.2/ว 1365 ลงวันที่ 30 เมษายน 2550 เรื่อง หลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณเพื่อเป็นทุนการศึกษาสำหรับเด็กนักเรียน นักศึกษา และผู้ด้อยโอกาสของ อปท.

อปท.สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เรื่อง การส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนให้ประชาชนได้รับการศึกษาอบรมได้ โดยให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน นักศึกษา และผู้ด้อยโอกาส โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. อปท.สามารถตั้งงบประมาณรายจ่าย โดยนำฐานรายได้ทุกประเภท รวมถึงเงินอุดหนุนทั่วไปที่ต้องนำมาจัดท่างบประมาณ ตามระเบียบ มท.ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ.2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติมของปีงบประมาณที่ผ่านมาคิดคำนวณการตั้งงบประมาณตามอัตรา ดังนี้

1.1 รายได้ไม่เกิน 50 ล้านบาท ให้ตั้งงบประมาณได้ปีละไม่เกิน 3%

1.2 รายได้เกิน 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 300 ล้านบาท ให้ตั้งงบประมาณได้ปีละไม่เกิน 2.5%

1.3 รายได้เกิน 300 ล้านบาท ให้ตั้งงบประมาณได้ปีละไม่เกิน 2%

3

การเบิกจ่าย ทุนการศึกษา (ต่อ)

2. การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน นักศึกษา และผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ เด็กกำพร้า เด็กยากจนและคนพิการในท้องถิ่น ต้องเป็นการศึกษาในหลักสูตรที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ซึ่งรัฐจัดให้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย) หรือเทียบเท่า แต่ต้องไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรี

สำหรับการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ศึกษาในหลักสูตรไม่เกินการศึกษาขั้นพื้นฐาน อปท.สามารถให้ความช่วยเหลือเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียน และค่าหนังสือเรียนได้ตามความจำเป็น เหมาะสม โดยคำนึงถึงสถานการณ์คลัง ซึ่งการจะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนคนใดนั้นอย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 4 และให้นำหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ของ อบจ. เทศบาล และ อบต. พ.ศ.2543 ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0313.4/ว 3050 และวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2543 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

3. เด็กนักเรียน นักศึกษา และผู้ด้อยโอกาส ที่มีสิทธิได้รับทุนการศึกษาจาก อปท. คือ ผู้ที่สอบผ่านการคัดเลือกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของรัฐ โดยให้ยื่นคำขอรับทุนการศึกษาจาก อปท.

4

การเบิกจ่ายทุนการศึกษา (ต่อ)

4. ผู้ที่มีสิทธิขอรับทุนตามข้อ 3 อย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้
 - 4.1 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ของ อปท.
 - 4.2 เป็นเด็กยากจนหรือผู้ด้อยโอกาส โดยผ่านความเห็นชอบของประชาคมของท้องถิ่น
5. ให้ อปท.ตั้งคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิรับทุนตามข้อ 3 และข้อ 4 จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน แต่ไม่เกิน 10 คน โดยคณะกรรมการอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้แทนประชาคม ครู หรืออาจารย์ของสถาบันการศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ สมาชิกสภาท้องถิ่น ทำหน้าที่ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก ตัดสินปัญหาและอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินการคัดเลือกจนเสร็จสิ้น และส่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศผู้มีสิทธิรับทุน
6. ค่าใช้จ่ายสำหรับทุนการศึกษาให้เบิกจ่ายได้เฉพาะค่าเล่าเรียน หรือค่าธรรมเนียมการศึกษา หรือค่าบำรุง หรือค่าหน่วยกิต ตามอัตราที่สถาบันการศึกษากำหนด แต่ไม่เกินปีละ 33,000 บาท
7. ค่าใช้จ่ายสำหรับทุนการศึกษาดังกล่าวให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ในรายจ่ายงบกลาง ประเภทรายจ่ายตามข้อผูกพัน
8. กรณีไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ ให้ อปท.ขอทำความตกลงกับ ผวจ.ก่อนการปฏิบัติ

5

การเบิกจ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน

2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.4/ว 3050 ลว.22 กุมภาพันธ์ 2543 เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ อบจ/เทศบาล และ อบต. พ.ศ.2543
 - 1) กิจการที่จะให้การช่วยเหลือ ต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร การแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ การสังคมสงเคราะห์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การสุสาน และฌาปนสถาน เป็นต้น
 - 2) วิธีการช่วยเหลือประชาชน
 - (1) ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการ และควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
 - (2) ถือปฏิบัติตามแนวทางการช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชนที่หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอยู่ เช่น แนวทางปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

6

การเบิกจ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน (ต่อ)

3) กรณีที่มีความจำเป็นจะต้องจัดซื้อวัสดุหรือครุภัณฑ์

- ก. การจัดซื้อวัสดุเพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่ราษฎร เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้วให้จัดทำบัญชีควบคุมการรับ-จ่ายวัสดุ และเมื่อมีการแจกจ่ายวัสดุให้ระบุรายชื่อผู้ได้รับแจกจ่าย พร้อมทั้งให้ผู้รับฯ ลงชื่อรับไว้ในทะเบียนเพื่อเป็นหลักฐานเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงิน
- ข. การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อนำไปให้ราษฎรหรือหน่วยงานใช้ตามโครงการ เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบฯ แล้ว ให้ลงทะเบียนควบคุมพัสดุ ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบพัสดุขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อกลุ่มประชาชน ชุมชน หรือหน่วยงานจะยื่นไปเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการต่างๆ ให้ผู้ยื่นทำหลักฐานการยื่นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้หมายเหตุในทะเบียนคุมครุภัณฑ์ระบุชื่อบุคคล หรือหน่วยงานผู้ยื่นด้วย

ข้อบกพร่อง การเบิกจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>1. เบิกจ่ายเป็นเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ให้แก่ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</p>	<p>ไม่สามารถเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณของ อบต.ได้ โดยจะต้องเบิกจ่ายจากเงินที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นโอนจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของอบต. เพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0807.3/ว 781 ลงวันที่ 29 เมษายน 2553 เรื่อง การศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการประสานหน่วยงานเจ้าของงบประมาณเพื่อจัดสรรงบประมาณในส่วนของทุนการศึกษาที่ได้เบิกจ่ายไปแล้วขอใช้เงินงบประมาณต่อไป และขอให้กำชับ ดูแล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ตรวจสอบเงินงบประมาณก่อนการเบิกจ่ายทุกครั้งเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดกรณีดังกล่าวอีก</p>
<p>2. โครงการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส มีการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนทุนการศึกษา ให้กับเด็กนักเรียนที่มีฐานะยากจนและขาดแคลนทุนทรัพย์ให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งนักเรียนที่ได้รับทุนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษา(หลักสูตรขั้นพื้นฐาน) ระดับชั้นประถมศึกษา (หลักสูตรขั้นพื้นฐาน) โดยนักเรียนที่ได้รับทุนนั้นผ่านการคัดเลือกจากโรงเรียน</p>	<p>การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ เนื่องจาก กฎหมายนั้นกำหนดให้เรียนฟรี และตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.2/ว 1365 ลงวันที่ 30 เมษายน 2550 ข้อ 2 กำหนดสาระสำคัญว่าเทศบาลสามารถให้การสงเคราะห์เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสในระดับหลักสูตรไม่เกินการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยช่วยเหลือเป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียน และค่าหนังสือเรียนได้ตามความจำเป็นเหมาะสม และข้อ 4 กำหนดสาระสำคัญว่า ให้ อบต. ตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผู้มีสิทธิรับทุนไม่น้อยกว่า 5 และไม่เกิน 10 คน กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกและส่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น ประกาศผู้มีสิทธิการรับทุน และข้อ 6 กำหนดว่า ค่าใช้จ่ายทุนการศึกษา ให้เบิกจ่ายเฉพาะค่าเล่า</p>

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	เรียน หรือค่าธรรมเนียมการศึกษาเท่านั้น ขอให้เรียกเงินจากผู้ต้องรับผิดชอบหรือผู้ที่ เกี่ยวข้องส่งคืนเป็นรายได้ต่อไป และในโอกาส ต่อไปควร ควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบและหนังสือสั่งการดังกล่าว โดยเคร่งครัด
3. ทุนการศึกษา พนักงานจ้างตามภารกิจ ครูผู้ดูแลเด็ก ได้รับทุนเพื่อเข้ารับการศึกษาระดับ ปริญญาตรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 โดยทำ สัญญารับทุน ต่อมาลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ 16มิถุนายน 2551	เป็นการปฏิบัติผิดเงื่อนไขการรับทุนต้อง ขอใช้ทุนและเบี้ยปรับอีกสองเท่า แต่ผู้รับทุนได้ส่ง เงินทุนการศึกษาคืนจำนวนทุนการศึกษาเท่านั้น คงค้างค่าปรับอีกสองเท่า อบต. ไม่เรียกขอคืนเงินที่แต่ให้ทำหนังสือ รับสภาพหนี้ โดยให้ผ่อนชำระเป็นรายเดือน เป็นการไม่ปฏิบัติตามประกาศกระทรวง มหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วย การตั้ง งบประมาณเพื่อให้ทุนการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) ข้อ 8 และ สัญญาการรับทุน ให้เรียกเงินจากผู้รับทุนดังกล่าวส่งคืนคลัง อบต.ทันทีหากไม่สามารถเรียกคืนได้ให้ ดำเนินการเรียกคืนจากผู้ค้าประกันตามสัญญา ประกัน
4. ทุนการศึกษา ตามที่ อบต.ได้เบิก จ่ายเงินเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่บุคลากรของ อบต. เพื่อศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรีและ ปริญญาโทจากเงินงบประมาณของ อบต. โดยถือ ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.2/ว 3137 ลงวันที่ 17 กันยายน 2547 เรื่องหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อให้ ทุนการศึกษาของ อบต.	สตง. เห็นว่าการจ่ายเงินทุนการศึกษาโดย ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อให้ ทุนการศึกษาของ อบต. โดยอาศัยอำนาจตาม ความในข้อ 4 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีงบประมาณขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2541 มิใช่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการ กระทรวงมหาดไทยตามที่กำหนด ตามข้อ 16 และ ข้อ 34 ของระเบียบนี้ และมีใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการ กระทรวงมหาดไทยตามที่กำหนด ตามข้อ 67 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับ เงิน การจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ที่ให้อำนาจ อบต.ตั้งงบประมาณ

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	<p>รายจ่ายและจ่ายเงินได้ ดังนั้น การตั้งงบประมาณรายจ่ายและการจ่ายเงินเพื่อให้ทุนการศึกษาของอปท. ตามหนังสือดังกล่าว เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายขึ้นมาใหม่ จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีกฎหมายระเบียบ ให้กระทำได้ ซึ่งไม่อาจนำหนังสือดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติราชการของอปท.ได้ เมื่อนายก อบต.ได้ถือปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวอันเป็นเหตุให้ อบต.ได้รับความเสียหายตามจำนวนเงินที่จ่ายเป็นทุนการศึกษาไปแล้วทั้งจำนวน ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้ สตง.ได้มีหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทยให้แจ้ง อปท.ระงับการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินทุนการศึกษาไว้ก่อน พร้อมกับให้ดำเนินการตาม พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 กับผู้เกี่ยวข้องที่เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหายแล้ว</p> <p>ขอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินทุนการศึกษาโดยทันที หากยังไม่ดำเนินการจะถือเป็นการละเลยอันเป็นเหตุให้ อบต.ได้รับความเสียหายเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องจะมีความผิดได้รับโทษตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับดำเนินการตาม พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 กับผู้เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินทุนการศึกษาไปแล้วทั้งจำนวน</p>
<p>5. เทศบาลได้ให้ทุนการศึกษาแก่พนักงานจ้างตามภารกิจ โดยตามสัญญาการรับทุน ข้อ 2 กำหนดว่า ผู้รับทุนการศึกษาต้องรับราชการติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่รับทุน และข้อ 9 วรรคสอง กำหนดว่า หากผู้รับทุนรับราชการไม่ครบกำหนดเวลาตามข้อ 8 ต้องชดใช้ทุนที่ได้จ่ายไปแล้วรวมทั้งเบี่ยปรับ เว้นแต่ อบต.จะใช้ดุลพินิจพิจารณาเป็นว่ามีเหตุอันสมควรให้ผู้รับทุนพ้นความผิด</p> <p>เทศบาลมีคำสั่งลงโทษพนักงานจ้างตามภารกิจออกจากราชการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานการปกปิดหรือละเว้นการปฏิบัติ</p>	<p>ขอให้ติดตามเร่งรัดผู้รับทุนให้ชดใช้ทุนการศึกษาพร้อมเบี่ยปรับตามสัญญา หากไม่สามารถติดตามได้ให้ดำเนินการทางกฎหมายโดยเร็ว หากปล่อยปละละเลยจนหมดอายุความ ดำเนินคดีตามกฎหมายให้ดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้วย</p>

ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>หน้าที่ราชการ โดยไม่นำส่งเงินรายได้และนำไปใช้ส่วนตัว ซึ่งผลจากคำสั่งดังกล่าว ทำให้รับราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่รับทุนได้ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามสัญญารับทุน ซึ่งต้องชดใช้ทุนที่ได้จ่ายไปแล้ว รวมทั้งเบี้ยปรับตามสัญญาการรับทุนของ อบต. ช้างต้น</p>	